

Dosarul nr. 3r-238/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – L. Holevițcaia

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Guzun, Gr. Dașchevici, V. Clima

DECIZIE

07 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul depus de Biroul vamal Centru,
în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de către societatea cu răspundere limitată „Simsek” împotriva
Biroului vamal Centru cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea
emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva încheierii din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
declarat inadmisibil apelul depus de Biroul vamal Centru împotriva hotărârii din 28
februarie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că apelantul nu a
prezentat motivarea apelului în termenul stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul
administrativ,

constată:

La 18 septembrie 2018, societatea cu răspundere limitată „Simsek” a depus
cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva
Biroului vamal Centru, prin care a solicitat anularea actului de inspecție
ASYCUDA din 09 iulie 2018, aferent declarației vamale nr. DV2070I55450 din 09
iulie 2018 și actul de inspecție ASYCUDA din 09 iulie 2018, aferent declarației
vamale nr. DV2070I55461 din 09 iulie 2018, în temeiul cărora a fost rectificată
valoarea mărfii în vamă și obligarea emiterii actului administrativ de restituire a
sumei achitate suplimentar cu titlu de drepturi de import în mărime de 661 790,22
de lei.

Prin hotărârea din 28 februarie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani,
s-a admis acțiunea depusă de societatea cu răspundere limitată „Simsek” (f.d. 139,
149-167).

La 09 martie 2020, Biroul vamal Centru a depus apel împotriva hotărârii din
28 februarie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 141).

Prin încheierea din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat
inadmisibil apelul depus de către Biroul vamal Centru împotriva hotărârii din 28
februarie 2020 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că cererea a fost
depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul
administrativ (f.d. 173-174).

La 27 iulie 2020, Biroul vamal Centru a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs motivat împotriva încheierii din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 179-181).

În motivarea recursului a invocat că hotărârea motivată a primei instanțe a fost recepționată de către Biroul vamal Centru la 11 mai 2020, iar odată cu notificarea a purces la elaborarea proiectului cererii de apel motivate, cu întreprinderea unor măsuri de prezentare a unor probe ce ar combate soluția instanței de fond.

Însă, la 25 mai 2020, în cadrul Secției Juridice și Executare Silită a fost confirmat primul caz de COVID-19 și începând cu această dată întreaga Secție s-a aflat în regim de izolare la domiciliu, iar inspectorul în gestiunea căruia s-a aflat cauza societății cu răspundere limitată „Simsek” s-a aflat în concediu medical până la 15 iunie 2020.

Recurentul a opinat că depunerea apelului nemotivat la 09 martie 2020 demonstrează faptul că Biroul vamal Centru și-a manifestat pe deplin responsabilitatea față de prezentul litigiu, iar odată cu notificarea hotărârii motivate a primei instanțe a întreprins acțiunile necesare în vederea prezentării apelului motivat, însă în conjunctura unor circumstanțe neprevăzute, acesta nu a fost posibil depus până în data de 16 iunie 2020.

Dealtfel, instanța de apel a ignorat prevederile art. 235 din Codul administrativ, prin prisma căora trebuia să acorde apelantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor din cererea de apel.

Recurentul Biroul vamal Centru a solicitat prin cererea de recurs anularea încheierii din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu adoptarea unei încheieri noi, prin care apelul depus de Biroul vamal Centru să fie declarat admisibil și cu restituirea cauzei spre Curtea de Apel Chișinău și acordarea unui termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor.

La 15 septembrie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat pentru notificare intimată societatea cu răspundere limitată „Simsek” copia recursului depus de către Biroul vamal Centru împotriva încheierii din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu explicarea dreptului de a depune referință (f.d. 214).

Prin referința depusă la 05 octombrie 2020, societatea cu răspundere limitată „Simsek”, reprezentată de avocatul Vladimir Grosu, a solicitat respingerea recursului depus de Biroul vamal Centru și menținerea încheierii din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform articolului 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Instanța de recurs consideră că Biroul vamal Centru s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenele instituite de legiuitor la articolul 242 din Codul administrativ pentru demararea căii de atac în ordine de recurs în secțiunea 1, deoarece conform avizului DS9350304219AS încheierea din 24 iunie

2020 a instanței de apel a fost notificată recurentului la 15 iulie 2020 (f.d. 176), iar cererea de recurs motivată a fost depusă la 27 iulie 2020 (f.d. 179).

Prin prisma articolului 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Potrivit articolului 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În conformitate cu articolul 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care respinge recursul.

Examinând recursul depus, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept pertinente speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge, din motivele ce succed.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis acțiunea depusă de societatea cu răspundere limitată „Simsek” (f.d. 139, 149-167).

Conform recipisei de confirmare a notificării actului de procedură, dispozitivul hotărârii din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost notificat sub semnătură reprezentantului Biroului vamal Centru la 28 februarie 2020 (f.d. 140).

La 09 martie 2020, Biroul vamal Centru a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 141).

Conform scrisorii cu numărul de ieșire 5067, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, a expediat la 24 martie 2020 în adresa participanților la proces, inclusiv Biroului vamal Centru pentru notificare hotărârea motivată din 28 februarie 2020 (f.d. 168).

Din conținutul avizului de recepție a corespondenței DS9350175240AS rezultă că hotărârea motivată din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost notificată Biroului vamal Centru la 11 mai 2020 (f.d. 169).

La 22 mai 2020, cauza a fost expediată în adresa Curții de Apel Chișinău, unde a fost înregistrată și repartizată la 25 mai 2020 (f.d. 170, 171).

Prin încheierea din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Biroul vamal Centru împotriva hotărârii din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că cererea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ (f.d. 173-174).

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

În debut, instanța de recurs învederează că, la 01 aprilie 2019, a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform articolului 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în

contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

În conformitate cu articolul 232 din Codul administrativ, (1) apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărîrea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărîrii, instanței de apel.

(2) Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărîrea contestată.

Potrivit articolului 236 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

În corespundere cu art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ apelul se declară inadmisibil în special când, motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Prin prisma articolului 97 din Codul administrativ, (1) notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod.

(2) Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice.

(3) Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare:

- a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării;
- b) notificare prin poștă cu act de notificare;
- c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

În conformitate cu articolul 109 din Codul administrativ, (1) un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. (2) Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

În condițiile speței este relevant că hotărîrea motivată din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost notificată Biroului vamal Centru la 11 mai 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție a corespondenței DS9350175240AS (f.d. 169).

Potrivit art. 63 din Codul administrativ, calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art. 259-266 din Codul civil. Dacă o autoritate publică trebuie să efectueze prestații doar pentru o anumită perioadă de timp, atunci această perioadă expiră în ultima zi a ei, chiar și atunci când aceasta este o zi de sâmbătă, duminică sau o zi liberă stabilită prin lege.

La rândul său, art. 261 din Codul civil (articolul 385 în redacția actuală a Codului civil) prescrie în alin. (1) că, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Coroborând normele legale precitate se constată că, în speță, începutul curgerii termenului de depunere a motivării apelului este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării hotărîrii motivate.

Totodată, în acest sens este remarcabil că, prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020 privind declararea stării de urgență, s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie – 15 mai 2020.

Conform pct. 1 din anexa la Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 1 din 18 martie 2020, pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.

Potrivit pct.4 din anexă la dispoziția nr.1 din 18.03.2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, cauzele civile, cu excepția, celor ce se examinează conform legii în lipsa părților, care au fost amânate pentru pronunțare, ce vizează eliberarea ordonanțelor de protecție, acțiunile privind confiscarea averii nejustificate, încuviințarea spitalizării forțate și tratamentului forțat, se suspendă de drept.

Punctul 8 al anexei respective stipulează că termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele care se suspendă de drept, aflate în curs la data instituirii prezentei stări de urgență, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Astfel, având în vedere că hotărârea motivată din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost notificată apelantului Biroului vamal Centru la 11 mai 2020, precum și faptul că pe perioada stării de urgență s-a suspendat curgerea termenului de procedură (18 martie – 15 mai 2020), în speță, începutul curgerii termenului de depunere a motivării apelului este ziua imediat următoare datei calendaristice de anulare a stării de urgență, adică 18 mai 2020, iar ultima zi fiind data de 16 iunie 2020.

Corelând prevederile normative și legale precitate cu circumstanțele factice constatate, Colegiul vădește că apelantul urma să depună motivarea apelului la Curtea de Apel Chișinău până în data de 16 iunie 2020, ora 00.00.

Însă, fiindu-i notificată motivarea hotărârii primei instanțe și în pofida obligațiilor sale procesuale, Biroul vamal Centru a eludat să depună motivarea apelului în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege.

Completul consideră că recurentul-apelant Biroul vamal Centru, fiind interesat în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea în termen a motivării apelului, care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, în caz contrar intervenind *uno ictu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, declararea apelului inadmisibil în temeiul art. 232 alin. (1) coroborat cu art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ.

La aspectul dat Colegiul notează că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării litiganților de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

Imperioasă speței este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza *Brumărescu c. României*, cauza *Marckx c. Belgiei*).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza *Ponomaryov c. Ucrainei* că, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Continuând șirul logic al dezideratelor expuse mai sus, Colegiul apreciază ca neviabil argumentul invocat de recurent, precum că de la 25 mai 2020 Secția Juridică și Executare Silită s-a aflat în regim de izolare la domiciliu, iar inspectorul în gestiunea căruia s-a aflat cauza societății cu răspundere limitată „Simsek” s-a aflat în concediu medical până la 15 iunie 2020.

În acest sens este notabil că, prin prisma dispozițiilor Comisiei pentru Situații Excepționale, regimul de izolare în cazul carantinei instituției/secției, din motivul confirmării cazurilor de îmbolnăvire cu COVID-19, presupune în sine efectuarea muncii la domiciliu, asigurată la distanță, cu îndeplinirea atribuțiilor specifice funcției pe care o dețin.

Dealtfel, nu poate fi acceptat nici argumentul recurentului, precum că inspectorul în gestiunea căruia s-a aflat cauza societății cu răspundere limitată „Simsek” s-a aflat în concediu medical până la 15 iunie 2020. Or, conform organigramei, organul vamal dispune de o Secție Juridică, circumstanță care dealtfel a fost confirmată însăși de recurent în cererea de recurs. Respectiv, faptul îmbolnăvirii unui angajat al Biroului vamal și aflării acestuia în concediu medical nu exonerează recurentul de obligația de a se conform prevederilor legale, inclusiv procedurale, mai ales că între 15 mai și 25 mai 2020 secția a activat în regim normal.

Sub acest aspect Colegiul consideră neîntemeiat și argumentul recurentului că instanța de apel trebuia să-i acorde termen pentru înlăturarea neajunsurilor, conform art. 235 din Codul administrativ.

Or, în sensul principiului *nemo censetur ignorare legem*, conform căruia necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii, nerespectarea termenului de depunere a motivării apelului se datorează în exclusivitate comportamentul pasiv și indiferent al recurentului,

care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale. Respectiv, înțelegerea greșită de către recurent a regulilor procedurale nu îl exonerează de sancțiunile procedurale.

În cumulul circumstanțelor constatate de instanța de recurs și expuse supra, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel corect a declarat inadmisibil apelul depus de către Biroul vamal Centru, din motiv că nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Conjunctura concluziilor trase de instanța de recurs și expuse supra profilează netemeinicia recursului și necesitatea respingerii acestuia, cu menținerea încheierii din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Conform articolelor 193, 241 și 243 alin. (1) lit. b), (2) și (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de către Biroul vamal Centru.

Se menține încheierea din 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către societatea cu răspundere limitată „Simsek” împotriva Biroului vamal Centru cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh